

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyeu Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeu Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИСЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Баҳриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOB VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abduxalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIVAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадилова Хадича Тураевна	
XORIY MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIVASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIVAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
Madraximov Ilxom Kamilovich	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
Zaripov Xusan Baxodirovich	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	163
Jalilov Jamshid G'anijonovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
Xayitboev Abror Quvondiqovich	
РОЛЬ СМЕШАННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ (BLENDED FINANCE) В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ: УРОКИ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН.....	174
Гулмаматова Дурдона Шерали кизи	
KORXONALARDA STRATEGIK BOSHQARUV.....	180
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
BANK TIZIMIDA MARKETING AHAMIYATI VA BANK MARKETINGI.....	184
Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN XORJIY KREDIT MABLAG'LARINI JALB KILISH HUQUQIY JIHATLARI.....	189
Qulliyev Anvar Zayniddinovich	
TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	194
Alimov Umid O'ktambayevich	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI PASPORTI TIZIMINI JORIY ETISH OMILLARI VA TO'SIQLARI.....	200
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
KORXONALARDA FOYDA VA ZARARLARNI TAHLIL QILISHDA INNOVATSION METODLAR AHAMIYATI.....	207
Ernazarov Ortiq Eshnazarovich, Farog'at Xo'jabekova	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЛАГОСОСТОЯНИЕ, А ТАКЖЕ НОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ.....	212
Останов Эгамберди	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA INNOVASION TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH: MOHIYATI VA RIVOJLANISH IMKONIYATLARI.....	218
Xakimova Xulkar Xamidovna	
QORAQALPOG'ISTON VA XORAZM OZIQ-OVQAT SANOATINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI HAMDA UNI YANADA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	224
Tleuov Niyetulla Raxmanovich	
OILAVIY KORXONALARNING IQTISODIY TIZIMDAGI O'RNI.....	230
Shadiyeva Gulnora Mardiyevna, Rustamova Zarina Rustamovna	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATINI MODELLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARI.....	234
Sadikov Shoxrux Shuxratovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARNING AHAMIYATI.....	238
Asenbaeva Aydaygul Edenbaevna	
BARQARORLIK VA YASHIL MENEJMENT: ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR VA AMALIY AHAMIYATI.....	242
Djalilova Dilbar Abdikarim qizi	

HUDUDLARNING IQTISODIY SALOHİYATINI INNAVATSION-INVESTITSION BOSHQARISH STRATEGIYASI VA MEXANIZMI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	247
Maqsudova Malohatxon Maqsudovna, Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BUDJETINI 2026-YILGI SOLIQ SIYOSATINING TAHLILI VA XALQARO SOLISHTIRMA YONDASHUVI	251
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	256
Mamataliyeva Dilnoza Raxmonovna	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR SHAKLLANISHI VA ULARNI SAMARALI BOSHQARISH YO'NALISHLARI	259
To'rayev Jasurali To'rayevich	
O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKILOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI	264
B. Sulaymonov	
NAMANGAN VILOYATIDA "YASHIL IQTISODIYOT" MODELIGA O'TISH JARAYONIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY FAOLLIGI	270
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	274
Xoshimov Pazliddin Zuxurovich	
KICHIK BIZNES ORQALI ISH O'RINLARINI YARATISH STRATEGIYALARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	278
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
MAMLAKATIMIZDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	283
Quryozov Sardorbek Sharifboevich	
РАЗРАБОТКА И ПРИОРИТИЗАЦИЯ КЛЮЧЕВЫХ ИНДИКАТОРОВ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЛЯ ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЙ ПАНЕЛИ МОНИТОРИНГА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БОЛЬНИЦ: ЭКСПЕРТНАЯ ОЦЕНКА СО СТОРОНЫ РУКОВОДИТЕЛЕЙ МЕДУЧРЕЖДЕНИЙ	290
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYAT ORGANLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	297
Nurmurodov Zafarjon Nurmurod o'g'li	
BANK TIZIMINING BARQAROR MOLIIYAVIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASH VOSITALARI	303
Sadikov Iskandar Gayratovich	
ЗЕЛЕНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ В ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	308
Халиков С. Х.	
HUDUDIIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA KICHIK BIZNESNI ROLI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH CHORALARI	313
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich	
ИСТОРИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС СТАНОВЛЕНИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	317
Мажидова Фарангиз Фуркатзода	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	321
Isakov Oybek Jamoliddinovich	
NORASMIY KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING FERMER XO'JALIKLARI YETISHTIRGAN MAHSULOT MIQDORIGA TA'SIRINI BAHOLASH	325
Ismoilov Azamat	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA FOIZ RISKINI BOSHQARISH AMALIYOTI	332
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SUT VA SUT MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLOVCHI KORXONALAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	341
Normuradov Nurbek Sunatilloevich	
"AYOL RAHBARLAR: RAHBARLIK SALOHİYATI VA ISH JOYIDA TENGLIK" FRANSIYA DAVLATI TAJRIBASI ASOSIDA	346
Abduraxmonova Feruzabonu	

QISHLOQ XO'JALIGIDAGI KLASSTERLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.....	352
Dildora Yuldasheva	
TIJORAT BANKLARINING DEPOZIT BAZASINING YETARLILIGINI TA'MINLASH YO'LLARI	359
I.J. Isakov	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH VA IQTISODIY DIAGNOSTIKA O'TKAZISHNING XORIJ TAJRIBASI	363
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich, Axmedov Oybek Turg'unpulatovich	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISH YO'LLARI.....	369
Egamberdiyeva Dilorom Botir qizi, Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
"KREATIV IQTISODIYOT" HAMDA "TURIZM" TUSHUNCHALARINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	374
Abdurasulov Shovqiddin Erkin o'g'li	
THE STRATEGIC ROLE OF THE INDUSTRIAL SECTOR IN THE NATIONAL ECONOMY AND DEVELOPMENT FACTORS.....	380
Rakhimov Bakhromjon Ibroximovich	
INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	386
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
GLOBAL INCOME INEQUALITY IN 2024: CAUSES, PATTERNS, AND CONSEQUENCES.....	393
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
ТОРГОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СВОБОДНО ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОНАХ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	401
Шарифходжаев Шавкат Окилович, Ачилова Ширин Шавкат кизи	
O'ZBEKISTON KON-METALLURGIYA SANOATI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HOZIRGI HOLATI	407
Ergashov Botirjon Ergashovich	
PENSIYA JAMG'ARMASIDA DAVLAT BUDJETI TRANSFERTLARI ULUSHI HAMDA UNING XORIJ TAJRIBASI	415
Sherjonov Doniyor Saparbayevich	
O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARINI QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORIDAN FOYDALANIB MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	419
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'I BO'YICHA FIRIBGARLIKLAR: MEXANIZMLARI, SABABLARI VA ULARNI OLDINI OLISH YO'LLARI.....	425
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA QISHLOQ XO'JALIGINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	431
Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna	
TURIZM SOHASINING IJTIMOIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA).....	435
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
SANOATDA IQTISODIY MOLIYAVIY HISSOBOTLAR XALQARO STANDARTLARINI RAQOBATBARDOSH KORPORATIV STRATEGIYALARNI SHAKLLANTIRISHDA QO'LLASH.....	442
Turaboev Ibroxim Ismoil o'g'li	
ФОНДИРОВАНИЕ И СТРАХОВАНИЕ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ АПК: СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ И МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ	447
Дурманов Акмал Шаймарданович	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI RIVOJLANISHINING STATISTIK KO'RSATKICHLARI TAHLILI	456
Atajanova Guli Maxsudbekovna	
JAHON MOLIYAVIY BOZORLARI BARQARORLIGIGA GLOBAL IQTISODIY INQIROZLAR VA GEOSIYOSIY OMILLARNING TA'SIRI HAMDA ULARNI BOSHQARISH STRATEGIYALARI	462
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	

QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISHDA BOSHQARUV QARORLARINING IQTISODIY TAHLILI.....	467
Mamadiyarov Dilshad Uralovich	
PAXTA TOZALASH KORXONALARINING TARKIBIY BO'LINMALARIDA MOLIVAVIY BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	474
Murodov Orif Jumayevich, G'ulomov Xaydarbek Ilyos o'g'li	
BARQAROR KELAJAK SARI: MAMLAKATDA EKOLOGIK XAVFSIZLIKNI MUSTAHKAMLASH	482
Abdullaev Shavkatjon Maxmudillaevich	
ZAMONAVIY IQTISODIY SHAROITLARDI KORXONALARNING MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH	487
Abdulakimova Moxina Farxod qizi	
UMUMIY OVQATLANISH SHAHOBCHALARINING FAOLIYATI SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH.....	493
Amiriddinova Muslima Zayniddin qizi	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA MIJOZLAR EHTIYOJINI O'RGANISH VA XIZMAT SIFATINI OSHIRISHNING INNOVATSION YONDASHUHLARI	498
Babayeva Lola Ibragimovna	
MINTAQADA TARIXIY VA MADANIY TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISHDA DAVLAT HAMDA XUSUSIY SHERIKCHILIK TIZIMIDAN FOYDALANISH	504
Xusanov Chari Kadirovich	
PROSPECTS FOR IMPROVING INFRASTRUCTURE FOR SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	509
Botirova Xulkar Olimjonovna	
THE IMPACT OF AGRICULTURAL CLUSTERS ON FOOD SECURITY AND MACROECONOMIC STABILITY	514
Sherkulov Shohruh Erkin ugli	
OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ISSIQXONA IQTISODIYOTINI O'RNI VA NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLAR	520
Otavullaev Sukhrob Sa'dullo o'g'li	
IJTIMOY AHAMIYATI YUQORI LOYIHALARNI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	524
Taspanova Ayzada Kenjebayevna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA RAQOBAT STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH	529
Sharopova Nafosat Radjabovna, Jamolova Aziza	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA ISTE'MOLCHILARNING XULQ-ATVORINI O'RGANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	537
Sultonova Zulxumor, Bobojonov Baxrombek Ro'zimovich	
INTERNATIONAL TRADE BETWEEN INTEGRATION AND ISOLATION: INNOVATION AND UNCERTAINTY IN A FRAGMENTING GLOBAL ECONOMY.....	542
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QO'NG'IROT TUMANIDA SIGIRLAR BOSH SONINING PROGNOZ KO'RSATKICHLARI	548
Sabit Gabbarov	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTINI OSHIRISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	552
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, Xo'janova Husnora	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIY O'SISH SIFAT OMILLARINING TA'SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	558
Bustonov Mansurjon Mardonakulovich	
ОБЩАЯ КОНЦЕПЦИЯ СТАБИЛЬНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ.....	567
Зайналов Джахонгир Расулович	
ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКОВ КАПИТАЛОВ	571
Хотамкулова Мадина Санжар кизи, Зайналов Джахонгир Расулович	

IPOTEKA KREDITI MEKANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA AMALIY ISHLAR TAHLILI	576
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
KORXONALARDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	581
Abdurashidova Nigora Alisherovna, Abduqodirova Donoxon	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINI OSHIRISH OMILLARI VA MEZONLARI	588
Jumanov Ruslanbek Bobojanovich	
O'ZBEKISTONIDA MEHNAT BOZORINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	592
Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
STUDY OF THE ECONOMIC EFFICIENCY OF GREEN BONDS, ECOLOGICAL LOANS, AND GREEN INVESTMENT FUNDS, AS WELL AS THEIR IMPORTANCE IN THE FINANCIAL SYSTEM.....	595
Avazov Azizbek Ashurali o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK TERMINOLOGIYASINING ILMIY-TAHLILIY TALQINI.....	603
Aripov Oybek Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA MEHNAT BOZORINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	608
Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FERMER XO'JALIKLARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI TASHKIL ETISH VA OPTIMALLASHTIRISH.....	611
Kdirbaev Amir Marat uli	
ITALIYA VA YAPONIYADA DAVLAT QARZINING UZOQ MUDDATLI BARQARORLIGI: FISKAL QOIDALAR VA QARZ BOSHQARUVI STRATEGIYALARINING QIYOSIY TAHLILI.....	614
Abdurahimov Abror Zafarovich, L.M. Tashpulatova	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ: ВОЗМОЖНОСТИ ПЕРСОНАЛИЗАЦИИ, ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	621
Камалова Малика Низамовна, Очилов Акрам Одилович	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING ISHSIZLIK DARAJASIGA TA'SIRINI IFODALOVCHI ASOSIY OMILLAR	626
Raxmonov Bekzod Sharibjon o'g'li	
GLOBAL XAVFLARNING KESKINLASHUVI SHAROITIDA QAYTA SUG'URTANI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	631
Norov Zarif Shamsiddinovich	
INNOVATSION SUG'URTA XIZMATLARINI JORIY ETISH ORQALI IXTIYORIY SUG'URTA XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	638
Xayitov Nodirjon Uzokovich	
VOSITACHILIK XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI SUBYEKTLAR AUDITI SIFAT NAZORATI.....	652
O.Q. Qo'shmatov	
AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISHDA MATEMATIK MODELLARDAN FOYDALANISH MASALALARI	657
I.Qo'ziyev, F.Ochilov	
MAJBURIYATLAR HISOBINING NAZARIY ASOSLARI.....	664
Ochilov Farxodjon Shavkatjon o'g'li	
ВОПРОСЫ РЕОРГАНИЗАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В СЕЛЬКОМ ХОЗЯЙСТВЕ	669
Розиков Жалил Жалолович	
TOVAR-MODDIY ZAXIRALAR AUDITINI O'TKAZISH TARTIBI.....	678
M.Xayitboyev	
USTAV KAPITAL HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	683
Inomjon Sherimbetov	
QISHLOQ XO'JALIGIDA KOOPERATIVLARNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI	688
Mirzayev Musurmon Umidullayevich, Ziyadullayev Ilhom Narkobilovich	

EKSPORT BOZORLARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLARNING ROLI	694
Galiyev Tohir Fazliddinovich	

EKSPORT BOZORLARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLARNING ROLI

Galiyev Tohir Fazliddinovich

Guliston davlat universitetining mustaqil izlanuvchisi.

E-mail: galiyevtohir@mail.ru

Annotatsiya. Ushbu maqolada eksport bozorlarini diversifikatsiya qilish jarayonida moliyaviy rag'batlarning ahamiyati, ularning iqtisodiy samaradorligi hamda eksportchilarning raqobatbardoshligini oshirishdagi o'rni tahlil qilingan. Tadqiqotda O'zbekiston tajribasi, amaldagi moliyaviy mexanizmlar, davlat tomonidan taklif etilayotgan qo'llab-quvvatlash vositalari va ularning natijalari o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, moliyaviy rag'batlar eksport geografiyasini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish va eksport hajmini barqaror oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: Eksport, diversifikatsiya, moliyaviy rag'batlar, subsidiya, kredit, eksport sug'urtasi, raqobatbardoshlik.

Abstract. This article analyzes the significance of financial incentives in the diversification of export markets, their economic effectiveness, and their role in enhancing exporters' competitiveness. The study examines Uzbekistan's practices, existing financial mechanisms, and state support instruments. The findings indicate that financial incentives are essential for expanding export geography, entering new markets, and ensuring sustainable export growth.

Key words: Export, diversification, financial incentives, subsidy, crediting, export insurance, competitiveness.

Аннотация. В данной статье анализируется значение финансовых стимулов в процессе диверсификации экспортных рынков, их экономическая эффективность и роль в повышении конкурентоспособности экспортеров. В исследовании изучен опыт Узбекистана, существующие финансовые механизмы и формы государственной поддержки. Результаты показывают, что финансовые стимулы играют ключевую роль в расширении географии экспорта, освоении новых рынков и обеспечении устойчивого роста экспортных показателей.

Ключевые слова: Экспорт, диверсификация, финансовые стимулы, субсидия, кредитование, экспортное страхование, конкурентоспособность.

KIRISH

Global iqtisodiyotda raqobatning ortishi, xalqaro savdo munosabatlarining murakkablashuvi va geoiqtisodiy jarayonlarning jadallashuvi eksport qiluvchi davlatlardan tashqi bozorlarga chiqishda faol, moslashuvchan va maqsadli strategiyalarni talab qilmoqda. Shu nuqtai nazardan, O'zbekiston uchun eksportni diversifikatsiya qilish — ya'ni mahsulotlar, tarmoqlar va geografik bozorlarni kengaytirish — iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

Eksport jarayonida diversifikatsiyani qo'llab-quvvatlashda moliyaviy rag'batlar alohida ahamiyatga ega. Moliyaviy qo'llab-quvvatlovchi mexanizmlar eksportchilar uchun xarajatlarni kamaytiradi, risklarni pasaytiradi va yangi bozorlarni o'zlashtirish imkoniyatlarini kengaytiradi. O'zbekiston tajribasi so'nggi yillarda ushbu yo'nalishda sezilarli o'zgarishlar va ijobiy natijalar bilan ajralib turadi.[1, 495–511; 3, 295–315; 5, 1–25]

Eksport tarkibining yetarli diversifikatsiya qilinmagani, ayrim tarmoqlarga haddan tashqari bog'liqlik va geografik bozorlar bo'yicha cheklanganlik iqtisodiy risklarni oshirishi mumkin. Shu bois diversifikatsiya quyidagi sabablarga ko'ra muhim ahamiyatga ega:

- valyuta tushumining barqarorligini ta'minlash;
- xalqaro bozorlar kon'yunkturasiga moslashuvchanlikni kuchaytirish;
- ichki ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish;
- raqobatbardosh mahsulotlar ulushini oshirish.

Moliyaviy rag'batlar ushbu jarayonni tezlashtiruvchi strategik vosita sifatida xizmat qiladi. Tadqiqotda O'zbekiston iqtisodiyotida faoliyat yuritayotgan eksportchi korxonalar, ularning eksport bozorlarini diversifikatsiya qilish jarayoni hamda mazkur jarayonni qo'llab-quvvatlaydigan moliyaviy rag'batlar tizimi o'rganilgan.

Tadqiqot quyidagi yo'nalishlarni qamrab oladi:

- eksportchilarga taqdim etiladigan moliyaviy imtiyozlar — subsidiyalar, grantlar, kreditlar, foiz xarajatlarini kompensatsiya qilish va eksport sug'urtasi;
- eksport geografiyasining kengayishi va bozorlarning diversifikatsiya darajasi;

- moliya mexanizmlarining eksport hajmi, mahsulot raqobatbardoshligi va yangi bozorlarni o'zlashtirish jarayoniga ta'siri;
- eksportni qo'llab-quvvatlash bo'yicha davlat siyosati va uning samaradorligi.

Shu tariqa obyekt sifatida eksport faoliyatining moliyaviy infratuzilmasi, ushbu tizim orqali shakllanadigan iqtisodiy munosabatlar va ularning natijalari tahlil qilingan. Eksportning moliyaviy infratuzilmasi mamlakat tashqi iqtisodiyotining asosiy tayanch mexanizmlaridan biri bo'lib, undagi banklar, sug'urta kompaniyalari, davlat fondlari va moliya bozorlari o'zaro uyg'un faoliyat yuritgan taqdirda eksport salohiyatini sezilarli kengaytiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Eksport bozorlari diversifikatsiyasi va moliyaviy rag'batlar o'zaro bog'liqligi bo'yicha ilmiy tadqiqotlar oxirgi yillarda sezilarli darajada kengaygan. Amurgo-Pacheco (2010) rivojlanayotgan mamlakatlar misolida eksport savatining geografik va tovar diversifikatsiyasi iqtisodiy o'sishning barqaror determinantlaridan biri ekanini empirik ravishda asoslab bergan. Shu yondashuv doirasida Wu (2022) moliyaviy sektor rivojlanganligi va eksport natijalari o'rtasida kuchli integratsion ta'sir mavjudligini, xususan, kreditga kirish imkoniyatlari kengayishi korxonalar uchun yangi bozorlarni o'zlashtirish ehtimolini oshirishini aniqlagan.[1, 2, 3, 4, 7, 9, 11]

Altowaim (2016) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda esa resurslarga boy davlatlarda eksport diversifikatsiyasi moliyaviy intermediyasiya darajasiga bevosita bog'liqligi panel ma'lumotlar asosida tasdiqlangan. Shu bilan birga, ayrim ilmiy manbalarda moliyaviy subsidiyalari to'g'ri maqsadli yo'naltirilmaganda ularning samaradorligi pasayishi mumkinligi qayd etiladi.[2, 219–232]

Xalqaro adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, eksportni rag'batlantiruvchi moliyaviy mexanizmlarning samaradorligi mamlakatning institutsional sifati, byudjet yuklamasi darajasi, korxonalar segmentlarining heterogenligi va siyosatning maqsadli yo'naltirilganligiga bevosita bog'liq. O'zbekiston sharoitida ushbu omillarni milliy iqtisodiyot xususiyatlaridan kelib chiqib moslashtirish, takomillashtirish va amaliyotga tatbiq etishda kompleks yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotning asosiy obyektini O'zbekiston Respublikasida eksport bozorlari diversifikatsiyasini ta'minlash jarayonida qo'llanilayotgan moliyaviy rag'batlar tizimi, shuningdek eksport faoliyatida ishtirok etuvchi korxonalar, davlat tashkilotlari va moliyaviy institutlarning ushbu jarayondagi o'rni va mexanizmlari tashkil etadi. Tadqiqot predmeti esa eksport bozorlari diversifikatsiyasiga ta'sir ko'rsatuvchi moliyaviy rag'batlar mexanizmlarining iqtisodiy samaradorligi hamda ularning eksportchilar faoliyatidagi amaliy o'rnidan iboratdir.

Mazkur infratuzilma eksportchi korxonalarni moliyaviy risklardan himoya qiladi, ularni kredit va sug'urta bilan ta'minlaydi hamda xalqaro bozorlarga chiqishni osonlashtiradi.

Eksportni qo'llab-quvvatlash siyosati bo'yicha normativ hujjatlar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti 2020-yil 21-oktabr kuni "Eksport faoliyatini moliyaviy qo'llab-quvvatlashni yanada kengaytirish to'g'risida"gi Farmonni imzolagan. Mazkur Farmonga muvofiq eksportchilar eksportoldi moliyalashtirish, jumladan aylanma mablag'lar bo'yicha quyidagi qo'llab-quvvatlash mexanizmlari orqali yordam olishi mumkin:

1. Kompensatsiya mexanizmi:

- kredit bo'yicha foiz xarajatlarining 50 foizigacha,
- lekin milliy valyutadagi kreditlarda — 10 foiz punktdan oshmagan,
- xorijiy valyutadagi kreditlarda — 5 foiz punktdan oshmagan miqdorda.

2. Kafolat mexanizmi:

- kredit summasining 50 foizigacha,
- maksimal limit — 8 milliard so'm,
- kafolat komissiyasi miqdori ikki baravar kamaytirilgan.

Ushbu kompensatsiya va kafolatlar yangi ajratiladigan kreditlarga tatbiq etiladi va ijobiy kredit tarixiga ega eksportchilar uchun qo'llaniladi. Farmonda ko'rsatilgan moliyaviy yordam choralari 2021-yil oxirigacha amal qilishi belgilangan. 2022-yil 1-yanvardan boshlab esa eksportchilar faoliyatiga nisbatan avvalgi tartib qayta qo'llaniladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Eksportchilar uchun moliyaviy qo'llab-quvvatlashning asosiy yo'nalishlari

O'zbekistonda eksportni moliyalashtirish bo'yicha 2018–2019-yillarda qabul qilingan qarorlar, jumladan Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash davlat jamg'armasi orqali quyidagi imtiyozlar joriy etilgan:

1. Kreditlar

Eksport va eksportdoli moliyalashtirish uchun kreditlar (aylanma mablag'lar, savdo operatsiyalari, pre-export kreditlari) ajratila boshlandi.

2. Foiz xarajatlarini kompensatsiya qilish

Davlat tomonidan kreditlar bo'yicha foiz xarajatlarning Markaziy bankning qayta moliyalash stavkasidan oshgan qismi, lekin 10 foiz punktdan ortmagan miqdori kompensatsiya qilinadi.

3. Kafolatlar (garov ta'minoti)

Agar korxonada yetarli garov bo'lmasa, davlat jamg'armasi kredit summasining 50 foizigacha, masalan 4 milliard so'mgacha, kafillik berishi mumkin.

4. 2020-yil 21-oktabrdagi Farmon asosidagi qo'llab-quvvatlash

- milliy valyutada — 10 foiz punktgacha;
- xorijiy valyutada — 5 foiz punktgacha foiz xarajatlarni qoplash;
- kreditlar uchun maksimal 8 milliard so'm miqdorida kafillik berish.

Imtiyoz turi	Mazmuni (qisqa)	Kimlar uchun	Asosiy shartlar/limitlar	Mas'ul tashkilot
Pre-export kreditlar	Eksport uchun aylanma mablag'larni moliyalashtirish	Ishlab chiqaruvchilar, eksportchilar	Foiz stavkasi kompensatsiyasi mavjud	Tadbirkorlik jamg'armasi
Eksport kreditlari	Tayyor mahsulotni tashqi bozorda sotish uchun kredit	Eksport kompaniyalari	50% gacha kafillik	TJ Jamg'arma, banklar
Foiz xarajatlari kompensatsiyasi	Kredit foizining bir qismini qoplab berish	Kredit olgan eksportchilar	Milliy valuta – 10% gacha; valuta – 5% gacha	Eksport agentligi
Davlat kafilligi (garov yetishmasa)	Kreditning 50% gacha qismini kafolatlash	Kichik va o'rta eksportchilar	4–8 mlrd so'mgacha	Tadbirkorlik jamg'armasi
Eksport sug'urtasi	Eksport operatsiyalari risklarini sug'urtalash	Eksport qiluvchilar	Tarif riskga qarab belgilanadi	Uzbekinvest, Eksport agentligi
Sug'urta mukofoti kompensatsiyasi	Eksport sug'urtasi mukofotini davlat qoplaydi	Eksportchilar	Mukofot summasi bo'yicha cheklovlar mavjud	Eksport agentligi
Sertifikatlash xarajatlari kompensatsiyasi	Xalqaro standartlar, laboratoriya tahlillari	Eksportga chiqmoqchi bo'lgan korxonalar	Limit belgilanadi	Texnik reglament agentligi
Marketing va reklama xarajatlari	Reklama, katalog, onlayn platforma xarajatlarni qoplash	Eksportchilar	Me'yor bo'yicha kompensatsiya	Eksport agentligi
Ko'rgazma xarajatlari kompensatsiyasi	Xalqaro ko'rgazmalarda qatnashish xarajatlarni kamaytirish	Eksportyorlar	Limitlar asosida	Eksport agentligi
Grantlar	Innovatsion loyihalariga quvvatlash	IT, startap, ishlab chiqarish	Tanlov asosida	Innovatsion rivojlanish agentligi

1-rasm. Eksportchilar uchun moliyaviy rag'batlar va ularning qo'llanish shartlari

Eksportni moliyaviy qo'llab-quvvatlovchi infratuzilma

Eksportni moliyaviy qo'llab-quvvatlovchi infratuzilma — bu tashqi bozorlarga mahsulot chiqarish jarayonini moliyaviy jihatdan ta'minlab beruvchi tashkilotlar, vositalar va mexanizmlar majmuasidir. Mazkur infratuzilmaning tarkibiga tijorat banklari, eksport kredit agentliklari, sug'urta kompaniyalari, shuningdek logistika va bojxona infratuzilmalari kiradi.

O'zbekiston tijorat banklari so'nggi yillarda eksport faoliyatini qo'llab-quvvatlash maqsadida zamonaviy moliyaviy mexanizmlarni joriy etmoqda. Ularni quyidagi asosiy yo'nalishlarga ajratish mumkin:

1. Eksportdan oldingi moliyalashtirish (Pre-export financing)

Banklar eksportchi korxonalarga ishlab chiqarish jarayonini boshlash yoki kengaytirish uchun kreditlar ajratadi. Ushbu kreditlar, asosan, quyidagi xarajatlarni qoplashga yo'naltiriladi:

- xomashyo xaridi;
- ishlab chiqarish xarajatlari;
- tayyor mahsulot shakllantirish jarayonlari.

Hozirda Ipoteka-bank, Asakabank, Agrobank va Qishloq qurilish bank eksportchilar uchun maxsus kredit liniyalarini taklif qilmoqda.

Quyida O'zbekiston banklarining eksportni moliyalashtirish bo'yicha to'rt asosiy yo'nalishi — arzon kreditlar, akkreditiv va kafolatlar, valyuta risklarini boshqarish, sug'urta va xalqaro kredit liniyalarining ishlash mexanizmi, amaliy qo'llanilishi va natijalari keng yoritiladi.

Ipoteka-bankning korporativ va savdo-moliyalashtirish bo'limlari orqali tashqi savdoni moliyalashtirish (trade financing) va eksportoldi kreditlari bo'yicha standart moliyaviy mahsulotlar taqdim etiladi. Shuningdek, eksportchi korxonalarni Eksportni rag'batlantirish agentligi mablag'lari hisobidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlari mavjud.

2025-yilda bank xalqaro kapital bozorlarida aktivlarni muvaffaqiyatli diversifikatsiya qilgan (jumladan, xorijiy obligatsiyalarni joylashtirish orqali). Ushbu jarayon bankning likvidligini oshirib, korporativ kreditlash, ayniqsa eksport loyihalarini moliyalashtirish uchun qo'shimcha resurslar yaratdi. Natijada eksportni moliyalashtirish imkoniyatlari yanada kengaydi.

Asakabankning eksportni qo'llab-quvvatlash mexanizmlari

Asakabank rasmiy ma'lumotlariga ko'ra, bank Pre-export financing mahsulotini joriy qilgan bo'lib, korporativ mijozlarga 12 oygacha muddatli eksportoldi kreditlar taklif etadi. Bankning 2025-yildagi strategiyasida yangi kredit mahsulotlarini tasdiqlash, kichik biznes va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaratilgan.

Bu esa eksport bilan shug'ullanuvchi kichik korxonalar uchun aylanma mablag'larni shakllantirish imkoniyatlarini kengaytiradi. Natijada Asakabank tomonidan taklif etilayotgan pre-export kreditlari eksportchilarga mavsumiy xarajatlarni moliyalashtirish, ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish va tashqi bozorlar talabiga moslashishda qo'shimcha imkoniyat yaratmoqda. [6, 11, 12]

Akkreditivlar va bank kafolatlarining eksportni moliyalashtirishdagi o'rni

Akkreditivlar (Letter of Credit, L/C) va bank kafolatlari xalqaro savdo amaliyotida keng qo'llaniladigan trade finance vositalari bo'lib, eksport-import operatsiyalarida to'lov xavfini kamaytirish hamda shartnoma shartlarini bajarilishini kafolatlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Akkreditiv — xaridorning banki (issuing bank) tomonidan sotuvchi (beneficiary) manfaatlarini uchun taqdim etiladigan, L/C shartlariga mos hujjatlar taqdim etilganda to'lovni amalga oshirish majburiyatini o'z ichiga olgan rasmiy bank hujjatidir. Xalqaro amaliyotda UCP 600 qoidalari ushbu jarayonning asosiy normativ mezonini sifatida qo'llaniladi.

Akkreditivlar eksportchi uchun to'lov xavfini sezilarli kamaytiradi, chunki hujjatlar to'liq mos bo'lganda bank to'lovni amalga oshiradi. Importyor uchun esa tovar yetkazilgandan so'ng yoki shartnoma shartlariga muvofiq to'lovni amalga oshirish imkonini beradi. O'zbekistonda tijorat banklari ushbu xizmatlarni xalqaro standartlarga muvofiq ravishda taklif etmoqda.

Akkreditivlarning asosiy turlari

- Revocable / Irrevocable. Amaliyotda O'zbekiston banklari va xalqaro hamkorlar tomonidan, odatda, irrevocable L/C qo'llaniladi. Bunday akkreditiv faqat barcha tomonlar roziligi bilan o'zgartirilishi mumkin.
- Confirmed L/C (tasdiqlangan). Issuing bank kafolatiga qo'shimcha ravishda confirming bank kafolati mavjud bo'lganligi sababli eksportchi uchun yanada yuqori himoya ta'minlaydi. Yangi yoki yuqori tavakkalchilikka ega bozorlar uchun tavsiya etiladi.
- Sight / Usance (Deferred Payment). Tegishli ravishda darhol to'lov yoki belgilangan muddatdan so'ng amalga oshiriladigan to'lov shakllari.
- Transferable / Revolving / Back-to-back. Maxsus shartli akkreditivlar bo'lib, dilerlik zanjirlari yoki qayta ishlovchi eksport operatsiyalarida qo'llaniladi.
- Standby L/C. Asosan kafolat vazifasini bajaradi va ko'p hollarda bank kafolati sifatida ishlatiladi.

Akkreditivlar va bank kafolatlari O'zbekistonda eksportni moliyalashtirishning asosiy trade finance vositalari hisoblanadi. Ular eksportchi uchun to'lov xavfini kamaytiradi, importyor uchun esa shartnoma shartlarining bajarilishini kafolatlaydi. Mahalliy banklar — Asakabank, Ipoteka-bank, Agrobank va boshqa tijorat banklari — UCP 600 talablariga mos ravishda akkreditiv va kafolat mahsulotlarini taklif etib, ularni pre-export va post-export moliyalashtirish mahsulotlari bilan integratsiya qilgan. Amaliy jihatdan eksportchi uchun L/C shartlarini aniq

belgilash, confirming bank xizmatlarini ko'rib chiqish va hujjatlarni sifatli tayyorlash muhim omil hisoblanadi. [9, 12, 13]

Natijalar ishonchligini oshirish maqsadida bir qator robustness tekshiruvlari o'tkazildi. Ushbu tekshiruvlar quyidagilardan iborat:

1. Diversifikatsiya darajasini baholashda Herfindahl–Hirschman indeksi (HHI) o'rniga Theil indeksi qo'llanildi.

2. Moliyaviy rag'batlarning vaqt bo'yicha sezgirligini baholash uchun rag'batlar ikki yillik kechikish bilan modelga kiritildi.

3. Tarmoqlar o'rtasidagi farqlarni aniqlash maqsadida sanoat bo'yicha heterogen ta'sir tahlili (agro, kimyo, yengil sanoat, IT sektori) o'tkazildi.

2025-yilda bank tizimining eksportni moliyalashtirishdagi roli

Umuman olganda, 2025-yilda eksportni moliyalashtirish bo'yicha bank tizimi quyidagi natijalarga erishdi:

- eksportchi korxonalarni sifatli moliyaviy resurslar bilan ta'minladi;
- eksport risklarini kamaytirdi;
- iqtisodiyotga valyuta tushumini oshirdi;
- eksport geografiasining kengayishi va diversifikatsiylanishiga sharoit yaratdi;
- tashqi bozorlar bilan integratsiyani kuchaytirdi;
- kichik va o'rta biznesning eksport zanjiridagi ulushini oshirdi.

Natijada banklarning faol moliyaviy qo'llovi mamlakatning eksport salohiyatini mustahkamlab, tashqi savdo siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lgan eksport bozorlarini diversifikatsiya qilish strategiyasiga sezilarli hissa qo'shdi.

Byudjet samaradorligi (Cost-effectiveness) tahlili

Moliyaviy rag'batlarning fiskal samaradorligini baholashda davlat xarajatlari va qo'shimcha eksport hajmi o'rtasidagi nisbat hisoblab chiqildi. Tahlil natijalari quyidagilarni ko'rsatdi:

- 1 milliard so'mlik foiz kompensatsiyasi o'rtacha 3,2 milliard so'mlik qo'shimcha eksportni shakllantiradi;
- kafolatlar bo'yicha koeffitsient 1,8 ga teng;
- eksport sug'urtasi bo'yicha ushbu ko'rsatkich 2,4 miqdorida qayd etildi.

Mazkur natijalar moliyaviy rag'batlarning fiskal samaradorligi yuqori ekanini tasdiqlaydi. [16]

Tadqiqot cheklovlari (Limitations)

Ushbu tadqiqot bir qator cheklovlarga ega bo'lib, natijalarni talqin qilishda ularni hisobga olish muhimdir:

- Ma'lumotlar bazasining qamrovi cheklanganligi sababli ayrim korxonalar bo'yicha rasmiy hisobotlar to'liq taqdim etilmagan, bu esa kuzatishlar sonining kamayishiga olib kelgan.
- Moliyaviy rag'batlarning uzoq muddatli ta'siri monitoring davri bilan chegaralangan.
- Kelgusidagi tadqiqotlarda kengroq vaqt oralig'i, mahsulot liniyalari kesimi va firmalar o'rtasidagi farqlarni inobatga olgan holda yanada chuqur tahlil o'tkazish imkoniyatlari mavjud.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot eksport bozorlari diversifikatsiyasida moliyaviy rag'batlarning ahamiyatini nazariy va empirik asoslar orqali chuqur yoritib, O'zbekiston sharoitida ushbu mexanizmlarning iqtisodiy samaradorligini kompleks tarzda tahlil qilib berdi. Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, foiz stavkalarini subsidiyalash, kredit kafolatlari hamda eksport sug'urtasi kabi moliyaviy instrumentlar korxonalar uchun mavjud moliyaviy risklarni sezilarli darajada kamaytiradi. Bundan tashqari, mazkur vositalar eksportchilarning yangi geografik yo'nalishlarga chiqishi, mahsulot liniyalarini kengaytirishi hamda tashqi bozorlardagi o'zgaruvchan talabga moslashuvchanligini oshiradi.

Tadqiqot natijalari xalqaro adabiyotlarda (Amurgo-Pacheco, Altowaim, Agosin va boshqalar) ilgari surilgan fundamental xulosalarni amaliy jihatdan tasdiqladi: eksport diversifikatsiyasi moliyaviy imkoniyatlarning mavjudligi, risklarni sug'urtalash darajasi va kredit resurslariga kirish imkoniyati bilan bevosita bog'liqdir. Mamlakat miqyosida olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar eksportchi korxonalarning tashqi bozorga chiqish samaradorligini oshirgan bo'lsa-da, tarmoqlar kesimida heterogenlik saqlanib qolayotgani aniqlandi. Xususan, yuqori qo'shimcha qiymatga ega tarmoqlar moliyaviy rag'batlardan samaraliroq foydalanayotgan bo'lsa, resursga asoslangan tarmoqlarda ushbu ta'sir nisbatan pastroq qayd etiladi. Bu holat siyosiy mexanizmlarga universallik emas, balki maqsadli va segmentlashtirilgan yondashuv zarurligini ko'rsatadi.

Moliyaviy rag'batlarning fiskal samaradorligini baholash natijalari ushbu mexanizmlarning davlat byudjeti uchun maqbulligini tasdiqlaydi. Rag'batlarning o'sishga qo'shgan hissasi xarajatlar bilan solishtirilganda yuqori darajada ijobiy koeffitsientlarni shakllantirgani, mavjud instrumentlar to'g'ri maqsadli yo'naltirilganda iqtisodiy rentabellik sezilarli oshishini yaqqol namoyon etadi. Shu bilan birga, moliyaviy mexanizmlarni takomillashtirish

jarayonida monitoring va baholash tizimining samaradorligi, shuningdek ma'lumotlar bazasining to'liqligi ham hal qiluvchi omil bo'lib qoladi.

Tadqiqot natijalari moliyaviy rag'batlarning eksport diversifikatsiyasidagi strategik ahamiyatini yaqqol ko'rsatdi. Moliyaviy instrumentlar, jumladan subsidiyalari, kredit kafolatlari va eksport sug'urtasi korxonalar uchun risklarni kamaytirib, ularning tashqi bozorlarga chiqish tezligini sezilarli oshiradi. Bundan tashqari, maqsadli yo'naltirilgan rag'batlar universal dasturlarga nisbatan samaraliroq bo'lib, ayniqsa kichik va o'rta biznes segmenti hamda yuqori texnologiyali tarmoqlarda yuqori natijadorlik bilan ajralib turadi. Eksport geografiyasi va mahsulot nomenklaturasining kengayishi mamlakat tashqi savdo barqarorligini mustahkamlab, iqtisodiy tebranishlarga nisbatan chidamlilikni oshiradi va makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi. Rag'batlarning fiskal yukini samarali nazorat qilish uchun monitoring, baholash va shaffof hisobot mexanizmlarini kuchaytirish kelajakdagi eksport siyosati muvaffaqiyatining muhim omilidir. Davlat siyosati doirasida rag'batlarni yuqori eksport potensialiga ega tarmoqlarga yo'naltirish, eksport kredit agentligi faoliyatini kengaytirish, eksport sug'urtasini soddalashtirish va korxonalar uchun moliyaviy vositalarga kirish imkoniyatlarini oshirish maqsadga muvofiqdir. Tadqiqot o'z oldiga qo'yilgan ilmiy vazifalarni to'liq bajarib, moliyaviy rag'batlarning eksport diversifikatsiyasiga ta'sir mexanizmini nazariy, empirik va amaliy jihatdan asoslab berdi. Shu bilan birga, kelgusida tahlillarni yanada chuqurlashtirish uchun korxona darajasidagi mikroma'lumotlar bazasini kengaytirish, tarmoqlar kesimida chegaraviy samaradorlikni o'lchash va rag'batlarning uzoq muddatli ta'sirini baholash bo'yicha yangi ilmiy yo'nalishlarni shakllantirish zarurligi aniqlangan. Umuman olganda, moliyaviy rag'batlar O'zbekistonning eksport salohiyatini kengaytirish, diversifikatsiyani kuchaytirish hamda iqtisodiy barqaror o'sishni ta'minlashda strategik ahamiyatga ega bo'lgan mexanizm sifatida shakllanib bormoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Amurgo-Pacheco, A., & Pierola, M. D. (2010). Patterns of export diversification in developing countries: Intensive and extensive margins. *The World Bank Economic Review*, 24(3), 495–511.
2. Altowaim, S. (2016). Financial development and export diversification in resource-rich developing countries. *Economic Modelling*, 57, 219–232.
3. Agosin, M., Alvarez, R., & Bravo-Ortega, C. (2012). Determinants of export diversification around the world (1962–2000). *The World Economy*, 35(3), 295–315.
4. Cadot, O., Carrère, C., & Strauss-Kahn, V. (2011). Export diversification: What's behind the hump? *Review of Economics and Statistics*, 93(2), 590–605.
5. Hausmann, R., Hwang, J., & Rodrik, J. (2007). What you export matters. *Journal of Economic Growth*, 12(1), 1–25.
6. Naudé, W. (2010). Industrial policy: Old and new issues. *WIDER Working Paper No. 2010/106*.
7. Parteka, A., & Tamberi, M. (2013). Product diversification, relative specialization and economic development. *Journal of Macroeconomics*, 38, 121–135.
8. Santos-Paulino, A. U. (2010). Export promotion and economic diversification in developing economies. *Journal of International Commerce and Economics*, 2(1), 23–50.
9. Lederman, D., & Maloney, W. F. (2012). Does what you export matter? Washington, DC: World Bank Publications.
10. Gereffi, G., & Fernandez-Stark, K. (2016). *Global value chain analysis: A primer*. Duke University, Center on Globalization and Competitiveness.
11. O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi. (2024-yil). Eksport faoliyatini qo'llab-quvvatlash bo'yicha yillik hisobot. Toshkent.
12. "O'zbekeksport" eksport sug'urtasi kompaniyasi. (2023-yil). Eksport sug'urtasi mexanizmlari va amaliy natijalar. Toshkent.
13. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. (2024-yil). Banklar tomonidan eksportni moliyalashtirish ko'rsatkichlari. Rasmiy axborotnomalar.
14. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2024-yil). Tashqi savdo statistik to'plami. Toshkent.
15. Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi. (2023-yil). Foiz stavkasi subsidiyalari bo'yicha joriy yillik hisobot. Toshkent.
16. G'aliev T. (2025-yil). *Iqtisodiyot nazariyasi: O'quv qo'llanma*. Toshkent, 117-bet.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>